Cena za egzemplarz 15 groszy.

Cena za egzemplarz 15 groszy.

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOSLĄZAK wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON Nr. 1414.
P. K. O. Katowice 304540.

OGŁOSZENIA oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milimetrowy kosztuje 15 groszy. — Wiersz reklamowy 60 gr.

REDAKCJA i EKSPEDYCJA znaiduje się w Katowicach. ul. św. Stanisława 4.

Nr. 274 — Katowice, środa 26-go listopada 1930. — Rok 29

Na nowych podstawach.

Ostatnie wybory stworzyły dla życia państwowego w Polsce nowe podstawy i pisząc to mamy na myśli przedewszystkiem Sejm i Senat w Warszawie. Obok silnego i samodzielnego rządu staje obecnie Sejm i Senat. Oba te ciała ustawodawcze posiadają większość jedynkową, a więc dają rękojmię, że Sejm i Senat będą w sprawach państwowych zajmowały takie stanowisko jak klub B B (jedynka), bezwzględnie popierający rząd. Ciała ustawodawcze ze stałą większością głosów — to błogosławiona nowość w Polsce: to dowód zdrowia państwa, przewagi rozumu do niego nad przemijające uczucia. Jak wiadomo, dotychczas Polska znała tylko Sejmy, rozbite na partje i partyjki, nie zdolne do stałej większości.

Na pierwszy rzut oka wydaje się, że ze względu na obecne ugrupowanie partji w Sejmie sposób prowadzenia spraw w Sejmie będzie bardzo prosty: o ile dany wniosek wpłynie ze strony rządu lub B. B., to wówczas wszyscy posłowie z jedynki wstaną i przegłosują wniosek na swą korzyść, odmiennie zaś uczynią, jeśli wniosek wpłynął od kogoś postronnego, wówczas wniosek równie zgodnie zostanie oddalony. Tak, po prostu oczywiście, mogłyby wszelkie uchwały zapadać, niekiedy zaś będą nawet tak zapadać musiały. Nie znaczy to jednak, że tak zwana opozycja miałaby być wykreśloną z życia państwowego i stać się tylko dekoracją (ubraniem) sali sejmowej. Owszem, opozycja winnaby odegrać rolę żywą, współpracującą w życiu państwowem, jako ta, która na życie państwowe patrzy tylko z odmiennego punktu widzenia i dlatego daje możność rozpatrzenia pewnej sprawy z różnych jej stron. Do wypełnienia tej roli **trzeba jednak, by opozycja uznała obecny stan rzeczy, mianowcie dzierżenie władzy przez marsz. Piłsudskiego oraz przewodzenie klubu B. B. w Sejmie i Senacie i stan ten przyjęła za podstawę swej działalności.**

Jak można to osądzić z głosów prasy opozycyjnej, niektóre grupy opozycji ze wspomnianemi zjawiskami rzeczywistości liczyć się nie chcą i wyszukują już teraz hasła, pod któremi by mogła ona poruszyć kraj do dalszej walki — lecz o co? wyraźnie nie wiadomo. Wydaje nam się, że na takie nastawienie się tych grup nie wpływa ich zasadnicza zła wola, ile raczej uleganie podnietom uczuciowym, rozbudzonym ostatnio walką wyborczą i mniej lub więcej przykremi zdarzeniami, jakie w czasie tej walki zaszły. Uleganie uczuciom w polityce jest jednak wadą. Opozycja, która nie stworzy sobie w obecnem nowem położeniu rozumowego planu zamiast uczuciowych zawiści, nie będzie zdolną do owocnej współpracy państwowej — i to przedewszystkiem ze szkodą dla siebie samej. Wielu rozsądniejszych wśród opozycji przyznaje to, że zmiana ustroju Państwa, do której dąży tak zwana sanacja wyjdzie wcześniej czy później również na korzyść jednej z silnych grup opozycyjnych, obecnie zaś w każdym razie potrzebną jest Państwu. Należałoby tu przeto pójść o jeden krok dalej i nie ograniczać się do samej myśli, lecz wprowadzić też do praktycznego programu ten cenny owoc **myśli — potrzebę i chęć współpracy.**

Sanacja otrzyma 76 senatorów opozycja 35 senatorów.

Warszawa. Wyniki wyborówdo Senatu w całem państwie przedstawiają się następująco:

Okręg		Nr. 1. BB.	Nr. 4. Nar. Dem.	Nr. 7 Centrol.	Nr. 11. Ukr.	Nr. 12 Niemcy	Nr. 19 Ch. D.
miasto Warszawa		3	1				
województwo	Warszawa	3	2	2			
„	Łódzkie	4	1	2		1	
„	Lubelskie	5	1	1			
„	Białostockie	3	1				
„	Kieleckie	6	1	2			
„	Wileńskie	4					
„	Nowogrodzkie	3					
„	Poleskie	3					
„	Wołyńskie	5					
„	Lwowskie	7			2		
„	Tarnopolskie	4			1		
„	Stanisławowskie	3			1		
„	Krakowskie	5		2			
„	Śląskie	1				1	2
„	Poznańskie	2	2	2		1	
„	Pomorskie	1	1	1			
	Razem	62	10	12	4	3	2

Na podstawie tych wyników z listy państwowej przypadnie:

liście Nr. 1 — 14 mandatów
„ Nr. 4 — 2 mandaty
„ Nr. 7 — 2 „

Czyli ogółem otrzyma:

lista Nr. 1 — 76 mandatów
„ Nr. 4 — 12 „
„ Nr. 7 — 14 „
„ Nr. 11 — 4 „
„ Nr. 12 — 3 „
„ Nr. 19 — 2 „

Zasądzenie posła za sprzeniewierzenie

Radom. W drugim dniu rozprawy przeciwko b. posłowi Józefowi Baćmadze, oskarżonemu o sprzeniewierzenie 11 tysięcy zł. z kasy gminnej w czasie pełnienia obowiązków wójta gminy Zakrzów, sąd przesłuchał w dalszym ciągu świadków m. in. starostę Maćkowskiego i innych. Zeznania świadków potwierdziły oskarżenie. Obrona usiłowała przerzucić winę na sekretarza gminy Pietrzyka. O godzinie 18-tej sąd wydał wyrok, **skazujący Baćmagę na 3 lata ciężkiego więzienia z pozbawieniem praw i zaliczeniem** aresztu prewencyjnego. Obrona założyła apelację i prosiła o zamianę środka zapobiegawczego dotychczas na poręczenie. Sąd jednak przychylając się do wniosku prokuratora, zastosował w dalszym ciągu areszt.

Należy sobie wyprosić wścibiania się Niemiec do spraw polskich.

Berlin. W związku z niemiecką propagandą graniczną w rządzie Rzeszy omawiana jest sprawa wyborów polskich. W szczególności **rząd niemiecki usiłuje wykorzystać mniej lub więcej zmyślane wiadomości o krzywdzeniu Niemców w Polsce i poczynić w tej sprawie jakieś przedstawienie w stosunku do rządu polskiego.** Zauważyć należy, że jakkolwiekby sprawa „krzywdzenia" Niemców miała się Rząd niemiecki niema żadnej prawnej podstawy do interwenjowania, nie chodzi bowiem o jego obywateli. Rząd niemiecki nie posiada nawet moralnego prawa na jakiekolwiek wypowiedzenie się w sprawie ochrony mniejszości narodowej, gdy ze swej strony stosuje do mniejszości polskiej jaskrawy ucisk kulturalny i gospodarczy. Należy oczekiwać, że władze polskie wyproszą sobie wszelką próbę interwencji ze strony niemieckiej.

Nieuzasadnione protesty niemieckie.

Śląski urząd wojewódzki komunikuje: Prasa niemiecka na Górnym Śląsku, oraz prasa w Niemczech podniosła ostatnio alarm z powodu masowych wykreśleń wyborców niemieckich ze spisu wyborców do Sejmu śląskiego na podstawie protestów, złożonych w miejscowych komisjach wyborczych. Prasa ta wymienia około 10 do 30 tysięcy osób wykreślonych ze spisów, zaznaczając, że jest to akcja o podłożu czysto politycznem i zgóry inspirowana.

W celu odparcia tych zarzutów, przytaczamy cyfry urzędowe, dotyczące liczby wniesionych reklamacyj w okręgu drugim: Katowice miasto i Katowice powiat, gdzie według prasy niemieckiej miała być wniesiona największa ilość reklamacyj.

Według spisów miejscowych komisyj wyborczych, ogólna liczba wyborców w okręgu wyborczym Nr. II. do Sejmu śląskiego pierwotnie wynosiła 211.274, wniesiono reklamacyj o wpis, które uwzględniono, 145, razem 211.419.

Wniesiono o wykreślenie: a) dla braku obywatelstwa polskiego 5.304, b) z innych przyczyn 111 wykreśleń, ogółem 5.415. Zatem liczba wyborców zmniejszyła się do 206.004.

Do głównej komisji wyborczej Nr. II. w Katowicach wniesiono odwołań 1.154, z których uwzględniono 1.036. Ostateczna liczba wyborców wynosi 207.040. Ogólna zatem liczba wyborców zmniejszyła się o 4.234 osób, t. j. około 2%.

Jak widać więc tylko 1154 osób czuło się poszkodowanych, z tych zaś 1036 komisja okr. uwzględniła, **nie uwzględniła zaś tylko 118 odwołań.** I tyle o to hałasu!

Banki amerykańskie upadają jeden po drugim.

Nowy Jork. Upadek banków w Stanach Zjednoczonych przybiera coraz bardziej zastraszające rozmiary, powodując **wielki niepokój w amerykańskich sferach finansowych.**

Ostatnio znowu siedem mniejszych banków zamknęło swoje kasy. W szczególności w Stanach południowych kryzys finansowy przybrał rozmiary niespotykane tam od dziesiątków lat.

W ten sposób ilość zamkniętych w ciągu ub. tygodnia banków wzrosła do 84, zaś w ciągu 8-miu miesięcy r. b. zlikwidowano nie mniej, niż 600 banków.

Przyczyną tych likwidacyj jest ciężkie przesilenie gospodarcze, przeżywane nietylko przez różne kraje Europy, lecz też przez kraje Ameryki.

Klęska bezrobocia w Anglji.

Londyn. Wzrastająca poważnie od dłuższego czasu liczba bezrobotnych w Anglji, skłoniła angielskiego ministra pracy do wystąpienia do rządu o nowe kredyty na fundusz bezrobocia.

Wniosek o dodatkowe przyznanie kwoty 10 500 000 funtów sterlingów na fundusz bezrobocia będzie poddany wkrótce pod głosowanie parlamentu angielskiego. Angielska prasa konserwatywna protestuje przeciw krokom **rządu w sprawie bezrobocia.**

Wypadek, jaki nie powinien był się zdarzyć.

Katowice. W ostatnich dniach prasa niemiecka w krzykliwy sposób doniosła o wypadku pobicia Niemców w Brzeziu (pow. rybnickim). O ile stwierdzono, zaszedł tam istotnie wypadek pobicia kilku Niemców, a nawet poniszczenia sprzętów w kilku mieszkaniach. Czynów tych dopuściło się kilku nieodpowiedzialnych i lekkomyślnych, widocznie wskutek prowokacji niemieckiej. Prowokacja ta nie może jednak tłumaczyć napaści, nie wątpimy przeto, że władze uczynią wszystko, by winnych odszukać i ukarać. Już obecnie podkreślić należy bezstronne stanowisko władz, które przystąpiły do śledztwa i dopuściły nawet do badań komisją mieszaną.

Potępiając jaskrawe wypadki gwałtu nie możemy pominąć milczeniem, że zaognienia atmosfery spowodowały **skandaliczne wypadki terroru, jakiego dopuszczają się na naszych rodakach bojówkarze niemieccy w Niemczech i Gdańsku.** Po szeregu napaściach na znanych Polaków, po rozgromieniu szkół i mieszkań polskich szczególnie na Warmji i Mazurach zaszedł ostatnio taki wypadek, jak pobicie 10-cioletniego chłopca w Gdańsku za to tylko, że mówił głośno po polsku. W takich warunkach nie można się zbytnio dziwić, jeśli niektórych opuszcza cierpliwość.

Nadużycia wyborcze w Poznaniu.

Poznań. Na żądanie kilku wyborców stwierdziła okręgowa komisja wyborcza Poznań-miasto protokularnie, że w kilkunastu kopertach, doręczanych wyborcom przez przewodniczących obwodowych komisyj wyborczych, celem włożenia do nich kart do głosowania — **znaleziono już włożone tam poprzednio karty z Nr. 4** (narodowcy).

Podczas obliczania głosów, oddanych w Poznaniu ubiegłej niedzieli podczas głosowania do sejmu znaleziono w 400-tu kopertach kartki podwójne, przyczem jedna z nich nosiła stale Nr. 4, a druga — różne inne numery, przeważnie jednak Nr. 1. Wszystkie takie głosy zostały oczywiście unieważnione.

W 500 kopertach okręgowa komisja wyborcza znalazła po dwie karty do głosowania, noszące zgodnie Nr. 4.

Jak wynika z powyższego, **nieznani sprawcy umieścili przed głosowaniem w urzędowychh kopertach karty do głosowania z numerem listy Stronnictwa Narodowego (nr. 4).**

Powyższe stwierdzenie wywołuje na łamach prasy słuszne oburzenie.

Rocznica niepodległości
wśród wychodztwa polskiego w Niemczech.

Jak donieśliśmy, wychodztwo polskie we wszystkich krajach, gdzie istnieją kolonje polskie, obchodziło rocznicę niepodległości Polski.

W mieście Lipsku oraz stolicy Saksonji Dreźnie, dwu największych ośrodkach wychodztwa polskiego w Niemczech środkowych, odbyły się również uroczyste obchody ku uczczeniu święta niepodległości i 10 rocznicy zwycięskiego odparcia najazdu bolszewickiego.

W uroczystościach tych wzięli udział: w Dreźnie, konsul polski Leon Rembiszewski, w Lipsku kierownik placówki, konsul generalny dr. Adamkiewicz wraz z konsulem Rambiszewskim w otoczeniu urzędników konsulatów i licznie zebranej Kolonji polskiej. W Dreźnie, gdzie obchodzono jednocześnie stuletnią rocznicę powstania listopadowego, Konsul Rembiszewski wygłosił przemówienie o roli Marszałka Piłsudskiego w życiu Polski. O powstaniu listopadowem mówił p. Michałowski.

W Lipsku obchód rozpoczął się nabożeństwem, poczem w godzinach wieczornych odbyła się w Domu Polskim akademja, na której przemawiali konsul dr. Adamkiewicz i urzędnik konsulatu Witkowski. Akademję uzupełniły występy towarzystwa śpiewu „Harmonja" i deklamacje dzieci szkolnych.

Również w szeregu mniejszych skupień polskiego wychodztwa w Niemczech, jak w Bernburgu, Regis, Breitingen, Weimar i innych odbyły się obchody ku czci rocznicy niepodległości i 10-lecia zwycięstwa nad Rosją sowiecką.

Niemcy o polskiej gospodarce nad morzem.

„Frankfurter Zeitung", poświęcając dłuższy artykuł polskiej gospodarce nad morzem, zauważa, że Niemcy są zaskoczone szybkością, celowością i umiejętnością organizacji polskiego dostępu do morza, czego dowodem jest powstanie Gdyni, floty handlowej i znacznej części magistrali kolejowej Śląsk — Gdynia. Dziennik uważa, że inwestycje te utrudniają ogromnie rozmowy na temat zwrotu Pomorza Niemcom, oraz uważa akcję polską za wynik popełnionego przez Niemców zasadniczego błędu w polityce gospodarczej, jakim było wypowiedzenie wojny celnej Polsce, ona to bowiem stała się jakoby źródłem polskiej aktywności w handlu zamorskim, który przy stosunkach traktatowych chętnie dotychczas korzystałby z portów niemieckich, będących w stanie obsłużyć całe polskie zaplecze.

W sprawie funduszów dla izb rzemieślniczych.

W sprawie ostatecznego ustalenia funduszów dla izb rzemieślniczych odbędzie się konferencja w ministerstwie przemysłu i handlu z udziałem przedstawicieli zarówno izb rzemieślniczych jak i przemysłowo-handlowych. Omawiana będzie mianowicie kwestja podziału 15 proc. dodatku do świadectw przemysłowych. Referować tę sprawę będzie przedstawiciel izby rzemieślniczej łódzkiej, a koreferat wygłosi przedstawiciel izby rzemieślniczej warszawskiej.

Czy przewrót w Rosji?

Warszawa. Cały świat z wielkiem napięciem oczekuje obecnie wiadomości z Rosji sowieckiej, skąd dochodzą głosy o najrozmaitszych zaburzeniach. Według nadchodzących wiadomości w Moskwie miało dojść do zbuntowania się różnych oddziałów wojskowych, i zabicia dyktatora Rosji, Stalina. Według dalszych wiadomości miał Woroszyłow, pełniący czynności ministra wojny, objąć dyktaturę wojskową w Rosji.

Zauważyć należy, że placówki dyplomatyczne sowieckie zaprzeczają, by wiadomości o przewrocie były prawdziwe. Prawdą jednak jest, że połączenie telefoniczne z Rosją jest zerwane, połączenie telegraficzne było do ostatniej chwili nieczynne, a jak polskie placówki graniczne donoszą, po stronie rosyjskiej znikły z nad granicy straże, pozostając tylko na kilku głównych punktach. Litwinow, sowiecki minister spraw zagranicznych wyjechał właśnie z Genewy do Moskwy. Wyznaczone na 12 grudnia zebranie centralnego Komitetu Wykonawczego unji sowieckiej, zostało — wedle doniesienia agencji sowieckiej — odłożone na 29 grudnia.

Krzyże Legji Honorowej dla przedstawicieli polskich związków wojackich.

Jak się dowiadujemy, czterej przedstawiciele polskich organizacyj byłych wojskowych odznaczeni zostali przez rząd francuski krzyżami Legji Honorowej. Prezes Stowarzyszenia rezerwistów i byłych wojskowych, oraz wiceprezes Federacji woj. Zyndram-Kościałkowski, otrzymał krzyż oficerski Legji Honorowej. Ponadto wiceprezes Fidac'u na Polskę mjr. Ludyga-Laskowski, prezes Związku Inwalidów Wojennych R. P. Jan Karkoszka, oraz członek zarządu Stowarzyszenia weteranów b. armji polskiej we Francji Kazimierz Reichman — odznaczeni zostali krzyżami kawalerskiemi Legji Honorowej.

BRANIBOR.

104) (Ciąg dalszy).

Wielkie święto, radość wszystkich, którzy w Światowida wierzą. Zeszła Mała Noc czerwcowa. W kilka godzin po zajściu słonka — na wschodzie niebo różowieć zaczyna, złoci się topazem, błyszczy purpurą, zaranna gwiazda rozpala się, płonie — wnet blednie i gaśnie, bo już wschodzi słonko. W Małą Noc ledwo ostatnie blaski na zachodzie zagasły, zstępuje ze swego posągu krasna bogini Łada, leci i białą rączką gwiazdę zaranną zapala. Biały Bóg światła zwyciężył tej nocy Czarnego boga ciemności, powalił go w okropnej walce i rzucił w przepaście.

Wieczna walka Czarnoboga z Belbogiem zawrze wnet nanowo, tak jak w duszy ludzkiej cnota z potworem zwierzęcych instynktów się bije. Dźwignie się z przepaści powalony potwór.

Dziś jednak jasność...

Dzisiaj zwycięstwo boga światłości i szczyt jego chwały. Od tej nocy, Belboga zacznie zwalczać czarny bóg. Światła coraz mniej i mniej będzie, aż ziemia wpadnie w straszne przepaście ciemności grudniowej...

Gdybyś w tę świętą Małą Noc wysoko ponad ziemię wzleciał, gdybyś przypiął do ramion tatrzańskiego orła — wybiegł nad chmury, zobaczyłbyś, że dziś cała ziemia słowiańska skrzy się od świateł płonie. Od Łaby po Dniepr, od szafirowego morza i szczytów Bałkanu po wyspę Rujanę sobótki jaśnieją, kupalnocka się pali, wianki po Odrze i Wiśle płyną do morza. I byłaby w tę noc ziemia słowiańska jako niebo złotemi gwiazdami wyiskrzone.

Zwycięstwo światła nad ciemnościami. Uroczystość i święto wielkie. Do świątyni Trzygłowa wierni znoszą ofiary, niesie kmieć szynkę i jaja na ofiarę dla bogów, na wesele i ucztę tej nocy. Prosię to znamię płodności, jajo to obraz twórczej siły. Prosię i jaja ofiaruje lud Jessemu, Ładzie i Dziedzilji. I tysiąc lat minie, lud porzuci pradziadów wiarę, na miejscu świątyni Jessego zdruzgotany i pohańbiony w prochu legnie, na miejscu świątyni Jessego w Gnieźnie, w niebo wieżami strzelająca katedra stanie — a zwyczaj ojców, prastare „święcone" na wieki przetrwa i na zawsze żyć będzie...

W wielkie święto wiosny starym pogańskich ojców naszych zwyczajem cześć będziem wielkiego chrześcijańskiego Boga, który pokonał ciemności i star! w proch szatana...

Ucięli chłopcy zieloną gałęź grabową, ustroili ją w okrajki jaskrawe, na szczycie powiesili strojną bogato lalkę, która wyobraża wiochnę, boginię zieleni i kwiecia. Poprzebierali się psotnicy za baby, strachy, za niedźwiedzi, z piór ptasich i skrzydeł orlich zrobili „kogutka" osadzili go na osi, oś spoczywa w piastach dwóch kół, jedzie cudactwo od domu do domu, od grodna do opola...

Wesoła gromada obchodzi stary zwyczaj, „Nowem latkiem" zwany, śpiewając pieśń:

Wejrzyj pani gospodyni
Nowe latko w twojej sieni,
Jeśli chcecie go oglądać,
Musimy co od was żądać.
Oto dzionek nam krótnieje,
Cały świat już zielenieje.
Nowe latko raj,
Boże szczęście daj.

Obdarzają kmiecie i gospodynie gości cem chata bogata, zamykają wrzeciądze chat, idą z gromadą do drugiego i trzeciego domu.

Gdy wieś cała opuściła chałupy, przewodnik gromady wiedzie ją do kościelca, aby odprawić wiosenne „Dziady", aby w dniu ogólnej radości, przypomnieć sobie ludzi, którzy nim do mogiły weszli, razem z żyjącymi na roli pracowali.

Rozciągają na mogiłkach bielutkie prześcieradła, na płachtach rozkładają kołacze, ser, jaja, szynki, ławie pełne miodu stawiają. Kto tylko z umarłych ma kogoś na świecie, tego mogiłka w kwiaty i posiłek strojna, pusty i samotny grób na jeno wyrzutek, zbrodniarz, lub zdrajca rodzinnej ziemi.

Srebrny księżyc patrzy na żałobne pole, wśród mogiły sieroty zapłakane i motyle nocy się płoszą, robaczki czerwone w czarowną noc wśród zieleni bujają, ludzie jak duchy po cmentarzu błądzą, po starych kościelca mogiłach, na próchnach zbutwiałych dębów błędne ognie płoną. Rzewno i łzawo w kościelcu w wiosenna noc...

Siada boża czeladka naokoło mogiły, twarze swe ukrywa w dłonie, gorzko płacze i zaczyna z grobami rozmowę.

— Pracowałeś ze mną, na naszą rolę padał kroplami twój pot. Perły potu i łez padały, bujnie zeszła pszenica w naszej synu, roli. Czemuś w ciemny świat poszedłeś, czemu opuściłeś dom nasz i stół, na którym pszenny chleb? żyzna twemi łzami i twym potem rola. Gdyś opuścił świat, płacze szumem tą rola, smutkiem szczebioce pszeniczny łan, który zrósł na perłach łez...

— Córko! Córko: Ty nie chcesz już prząść ani tkać! opuściłaś mnie, samam jak palec na świecie pozostała!

— Na zielonej błoni przelałeś krew, dałeś bracie życie za kraj kochany...

Nalał chłopak miodu w glinianą czarkę i mówił do mogiły:

— Zostawiłeś mi dziedzictwo, ojcze drogi, pijże ten miód, jako ja po twojej śmierci łzy moje piję. W twe rece, ojcze! Jedźże jasny duchu i pij...

I wylał dziedzic czarę miodu na ojca mogiłą...

— Powiesił cię margraf, córko moja, żeś wojskom naszym zaniosła chleba i soli! Zagoił ci się w mogiłce krwawy pas od szubienicznego sznura? Tyś oprzedła nas, tyś ślepej matce koszulę utkała, bo nas dwoje sierot, dwoje oczów miało. Dwoje tylko! Dwoje! Niechże łzy, które ślepe me oczy zrodziły, policzy Bóg, niech łzami gorzkiemi okrasi margrafa dzieci dole. Niechże kat wypłacze oczy, niech dzieciom jego każdy kęs okraszą łzy. Niechże los jego będzie łzawy, jako ten wyżebrany krwawy chleb, który na twej mogiłce córko, ja, matka twoja składam...

Kronika bieżąca.

Środa
26
listopada

Św. Konrada,
bisk. około r. 976.

SŁOW.: LECHOSŁAW.

	Wschód	Zachód
Słońca	o godz. 7.13,	o godz. 15.49
Księżyca	„ 12.30,	„ „ 21.16

Długość dnia 8.36.

Zmiany powietrza: pięknie, wietrzno, zmiennie. — Jutro: zimno, dżdżysto.

— **Kary za zwłokę.** Minister skarbu wydał zarządzenie, aby od wszelkich wpłat, uskutecznianych na poczet nieodroczonych i nierozłożonych na raty zaległości w podatkach bezpośrednich i opłatach stemplowych, bez względu na czas ich powstania, pobierano od dnia 24 listopada r. b. aż do odwołania kary za zwłokę w wysokości zniżonej do półtora proc. miesięcznie, licząc od ustawowego terminu płatności, zamiast 2 procent miesięcznie.

— **Wycieczki Polaków z Ameryki.** Zarządy poważniejszych stowarzyszeń polskich w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej uchwaliły zorganizować na rok przyszły większe wycieczki do Polski. W przyszłym sezonie letnim przybędzie do Polski już czwarta z kolei wycieczka sokołów polskich, nadto wycieczka Zjednoczenia polskich towarzystw z Cleveland, do której wchodzą towarzystwa: Zjednoczenie Polaków w Ameryce, Polska Rzymsko-Katolicka Unja w Ameryce, Polskie Zjednoczenie Kobiet w Ameryce, Polskie Stowarzyszenie Śpiewacze z Cleveland, poszczególne parafje i wiele innych. W dalszym ciągu zapowiedziały przyjazd wycieczki: Polskiego Związku Narodowego z Brooklynu, Stowarzyszenie Synów Polski z Jersey i Koła Wzajemnej Pomocy Kobiet z Wilkes-Barre.

— **Budżety związków komunalnych.** W związku miast polskich w Warszawie odbyła się konferencja w sprawie opracowanych przez ministerstwo spraw wewnętrznych projektów rozporządzeń, dotyczących przepisów budżetowania i rachunkowości w związkach komunalnych. Przedmiotem obrad konferencji było układanie sprawozdań z wykonania budżetu, a szczególnie zaległości budżetowe. Zaproponowano zmianę ujęcia tej sprawy w projekcie ministerstwa spraw wewnętrznych.

— **Sprawa centrali telefonicznej.** Śląsk zaniepokoił się wiadomością, że stara łódzka centrala telefoniczna ma być przeniesiona do Katowic, podczas gdy Łódź ma dostać nową centralę automatyczną. Ministerstwo poczt i telegrafów wyjaśniło, że gdyby Katowice chciały dostać nową centralę automatyczną, musiałyby czekać na to jeszcze kilka lat, tymczasem centrala łódzka, którą już się montuje w Katowicach, znacznie poprawi obecny fatalny stan rzeczy. Nie pozostanie ona tam jednak na stałe. Ministerstwo bowiem prowadzi pertraktacje z odpowiednią firmą zagraniczną co do patentu na specjalny typ central automatycznych oraz co do wykonania pewnej liczby central tego rodzaju, zanim zacznie je wyrabiać sama państwowa wytwórnia telefonów. Pierwszą centralę z tej serji, która ma być dostarczona przez firmy zagraniczne, mają otrzymać Katowice.

— **Zjazd historyków polskich.** Powszechny zjazd historyków polskich rozpocznie się w Warszawie dnia 28 listopada bieżącego roku. Dnia tego odbędzie się zebranie zapoznawcze. Dnia następnego, 29 listopada, uczestnicy zjazdu wezmą udział w uroczystościach, urządzonych z powodu setnej rocznicy powstania listopadowego. Dnia 30 listopada nastąpi otwarcie obrad zjazdu, w auli uniwersytetu warszawskiego. Obrady zjazdu potrwają do dnia 3 grudnia włącznie. Dnia 4 grudnia odbędą się wycieczki zbiorowe na pola bitew pod Pułtuskiem, Ostrołęką i Radzyminem.

— **Nowe ustawy.** Rada ministrów uchwaliła kilka nowych ustaw, które ogłoszone będą w drodze dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej. Na pierwsze miejsce wysuwa się ustawa o bezpieczeństwie statków morskich, o rozbudowie miasta i portu Gdyni i o wyłączności portów polskich dla wychodźców.

— **Zadania związków komunalnych.** Ministerstwo spraw wewnętrznych w okólniku do wojewodów poleciło, aby w przypadkach, gdy obowiązujące ustawy lub rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej nakładają na związki komunalne zadania, których spełnienie uzależnione jest od uznania właściwej władzy nadzorczej, władza ta wstrzymała się, aż do czasu poprawienia się sytuacji gospodarczej w państwie, z żądaniem od związków komunalnych spełnienia tych zadań. Dotyczy to w szczególności rozporządzeń o zwalczaniu jaglicy, o zaopatrywaniu ludności w wodę, o usuwaniu nieczystości i wód opadowych oraz o zakładach leczniczych.

— **Lasy państwowe.** W ministerstwie rolnictwa odbyła się konferencja dyrektorów lasów państwowych. Obrady poświęcone były zagadnieniom, związanym z pokonaniem kryzysu w drzewnictwie przez zastosowanie celowej organizacji zbytu, oraz ustalenie spodziewanych wyników finansowych w lasach państwowych na nadchodzący okres gospodarczy.

Województwo śląskie

* **Obwieszczenie w sprawie wykupna świadectw przemysłowych.** Jak już donieśliśmy, miesiąc listopad i grudzie są czasokresem na wykup świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych. W tych dniach wydział skarbowy przy urzędzie wojewódzkim w Katowicach ogłosił obwieszczenie o wykupnie wyżej wymienionych świadectw i kart na rok 1931. Świadectwa wzgl. karty należy nabyć najpóźniej do 31 grudnia. Jak w innych notatkach donieśliśmy, blankiety deklaracyj, służące do otrzymania świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych wydają bezpłatnie właściwe kasy skarbowe i urzędy skarbowe podatków i opłat skarbowych, które w razie potrzeby udzielą żądanych wskazówek i wyjaśnień co do obowiązku wykupienia świadectwa przemysłowego względnie kategorji tegoż, odpowiedniej dla danego przedsiębiorstwa.

Zwraca się uwagę płatnikom, aby sprawę wykupienia świadectw przemysłowych załatwili jak najrychlej, nie odkładając jej na ostatnie dni grudnia, to ze względu na możliwość wielkiego natłoku w kasach skarbowych, gdyż termin przepisany do wykupienia świadectw przemysłowych nie będzie przedłużony. Należność za świadectwa przemysłowe (karty rejestracyjne) uiszcza się w pełnej kwocie za cały rok z góry. W notatce, którą umieszczamy na innem miejscu, podane są kary za niewykupienie świadectwa przemysłowego (karty rejestracyjnej). Niezależnie od wymienionych skutków niedopełnienia w terminie powyższych obowiązków, przewiduje ustawa zamknięcie zakładu handlowego względnie przemysłowego, prowadzonego bez świadectwa, o ile w ciągu dni 14 po urzędowem stwierdzeniu tego faktu, nie zostanie nabyte. Z przepisu tego będą władze skarbowe korzystały w całej rozciągłości.

* **Zjazd polskich restauratorów.** Dnia 27 listopada rb. obradować będą w Katowicach delegaci II-go zjazdu Związku Polskich Restauratorów, właścicieli kawiarń i hoteli województwa śląskiego. Na zjeździe dokonany zostanie wybór nowych władz związkowych.

* **Nowe gmachy szkolne w województwie śląskiem.** Jak już donieśliśmy, w ciągu ostatnich lat wybudowano na Śląsku szereg nowych gmachów szkolnych. W ciągu półtora roku postawiono 47 budynków szkolnych o 500 klasach. Kosztorys tych 47 gmachów zamyka się kwotą około 30 miljonów złotych. Program budowy nowych szkół powszechnych przewiduje w okresie do roku 1934 należyte rozwiązanie problemu przez pokrycie Śląska siecią szkół wzorowych.

W nowych gmachach szkolnych znajdują się osobne sale przyrodnicze, fizyczno-chemiczne, gospodarstwa domowego, robót ręcznych i hale gimnastyczne z natryskami, scenką i świetlicami harcerskiemi. W 29 miejscowościach przy szkołach wznoszone są jednocześnie oddzielne mieszkania dla nauczycieli, składające się z 3 lub 4 pokoi z kuchnią dla żonatych, oraz oddzielnych pokoików dla nieżonatych. Ogółem dotychczasowy program objął budowę 130 izb mieszkalnych.

* **Otwarcie wystawy artystów śląskich.** Dnia 22 listopada odbyło się otwarcie wystawy prac śląskich artystów malarzy, zgrupowanych w Związku artystów plastyków na Śląsku. Na wystawę złożyło się 23 artystów malarzy i jeden rzeźbiarz, którzy przedstawili łącznie 200 swoich prac. Otwarcia dokonał w imieniu wojewody śląskiego naczelnik wydziału dr. Saloni. Wystawa potrwa do 6 stycznia przyszłego roku.

* **Biblioteka sejmu śląskiego** będzie otwarta dla publiczności od środy 26 listopada. Książki naukowe będą wydawane w każdą środę od godz. 14 do 18 i w piątki od godz. 15 do 18. Książki beletrystyczne w środy od godz. 12 do 16 i w soboty od 12 do 14.

* **Z przemysłu górniczego.** Wytwórczość kopalń w październiku roku bieżącego ukształtowała się w stosunku do września b. r. zwyżką o 73.000 ton, czyli o 8,51 proc. Rynek wewnętrzny zapotrzebował w październiku 621.000 ton, co w porównaniu z zapotrzebowaniem wrześniowem 578.000 tonn stanowi zwyżkę o 43.000 tonn, czyli o 7.42 proc. Wywóz zagranicę wzrósł ogółem (łącznie z wolnem miastem Gdańskiem) z 200.000 tonn we wrześniu do 217.000 tonn w październiku, czyli o 8,5 proc. Porównanie tych dwóch miesięcy b. r. wykazuje zwyżkę w produkcji i zbycie zarówno na rynkach wewnętrznych, jak i zewnętrznych. Wynika ona w dalszym ciągu z powiększenia się zapotrzebowań sezonowych, jesiennych.

Z Katowickiego

Katowice. (Zebranie dyrektorów kas oszczędności). Miesięczne zebranie dyrektorów komunalnych kas oszczędności województwa śląskiego odbędzie się w czwartek w dniu 27 listopada o godz. 16.30 w ratuszu w Katowicach. Na porządku dziennym oprócz innych spraw odczyt dr. Dymnickiego, dyrektora miejskiej kasy oszczędności w Król. Hucie p. t.: „Mechanizacja pracy bankowej".

— (Rocznik 1910). Biuro wojskowe na powiat katowicki zwraca uwagę, że wszystkie osoby zobowiązane do odbycia służby wojskowej — rocznik 1910 —, winni stawić się do rejestracji, o ile dotychczas tego obowiązku nie spełniły. Ustalono ostateczny termin do 30 listopada. Zwraca się uwagę, że odmeldowanie osób obowiązanych do pełnienia służby wojskowej rocznika 1910, o ile mieszkają w wiejskim powiecie katowickim, nastąpić powinno w starostwie katowickiem.

— (Odczyt). Na zebraniu oddziału śląskiego Polskiego Towarzystwa Historycznego, które odbędzie się w środę 26 listopada o godz. 6 wieczorem w sali Instytutu pedagogicznego w Katowicach, przy ulicy Wojewódzkiej w dawnym gmachu wojewódzkim, dr. Roman Lutman wygłosi referat pod tytułem „Trzej wielcy historycy polscy — Finkel — Prochaska — Ptaśnik. Wstęp dla członków towarzystwa i gości — wolny.

— (Stragany dla rzeźników). Do magistratu w Katowicach napływają wciąż podania o przyznanie miejsca sprzedaży wyrobów rzeźnickich w miejskiej hali targowej. W sprawie tej donosza, że wszelkie takie wnioski są bez celu, gdyż wszystkie miejsca sprzedaży dla rzeźników są zajęte.

Załęże w Katowickiem. (Dzieci biedaków). Jan Ratka, zamieszkały przy ulicy Wojciechowskiego 73 uwiadomił policję, że w ubiegłą sobotę znalazł w swym korytarzu 4 miesięczne dziecko, owinięte w chustkę. Śledztwo ustaliło, że matką niemowlęcia jest pewna bezrobotna służąca, która po pozbyciu się w ten sposób swego dziecka oddaliła się w nieznanym kierunku. Nazwisko służącej jest znane policji. — Wypadek podrzucenia niemowlęcia wydarzył się także w dzielnicy Wielkich Katowic i Ligocie. Agnieszka Kijas z ulicy Kredytowej uwiadomiła urząd śledczy, że pod drzwiami swego mieszkania znalazła 12-miesięczne niemowlę. Po pewnym czasie przybyła jednak matka niemowlęcia i dziecko zabrała ze sobą. W tym drugim wypadku chodzi o dziecko nieślubne. Biedne dzieci, już w zaraniu swego życia ślęczeć muszą pod obcymi progami.

Mysłowice. (Misja dworcowa). Staraniem Towarzystwa św. Wincentego a Paulo w Mysłowicach i dzięki poparciu naczelnika dworca kolejowego urządzono na dworcu kolejowym w Mysłowicach misję dworcową opieki nad samotnie podróżującemi kobietami i dziećmi. Kierowniczką misji dworcowej jest p. Eisenachtowa. Zaprowadzono stałą służbę na dworcu kolejowym.

Roździeń w Katowickiem. (Ostatnie posiedzenie rady gminnej). Obecni członkowie zastępstwa gminnego urządzili w ubiegły poniedziałek o godz. 6 wieczorem ostatnie posiedzenie przed połączeniem się Roździenia z Szopienicami. Porządek dzienny zawierał 8 punktów, pomiędzy innemi sprawę zamknięcia gimnazjum oraz przyjęcie wniosku dotyczącego subwencji z kasy województwa na finansowanie uczelni.

Kochłowice w Katowickiem. (Trup w altanie). Urzędnik pocztowy z Wielkich Hajduk Józef Paluch, o którego ucieczce po sprzeniewierzeniu pieniędzy skarbowych donosiliśmy, został odnaleziony martwy w altanie jednego z ogródków w okolicy Kochłowic. Paluch popełnił prawdopodobnie samobójstwo przez zażycie trucizny.

Z Król. Huty

Król. Huta. (Wystawa kanarków). Dnia 29 i 30 listopada odbędzie się w Król. Hucie w sali p. Grochowiny przy ulicy 3 Maja wystawa kanarków. Wystawę urządzi Towarzystwo hodowców szlachetnych kanarków w Król. Hucie.

— (Zajście w poczekalni dworca kolejowego). Gdy handlarka Petronela Kasalik z okolicy Częstochowy zdrzemnęła się w poczekalni trzeciej klasy dworca kolejowego, wykorzystał tę okoliczność niejaki Kurt Kruppa z ulicy Ogrodowej w Król. Hucie. Wymieniony przywłaszczył sobie gęś i 12 jaj na szkodę Kasalikowej. Niebawem po dokonaniu kradzieży handlarka przebudziła się i spostrzegła brak gęsi i jaj. Narobiła więc krzyku, co miało ten skutek, że Kruppa został przytrzymany. Rozgniewany niepowodzeniem rzucił on jaja na podłogę, a gdy wychodził, wybił kilka szyb w drzwiach poczekalni. Policjant odstawił łobuza na odwach policji.

Z Świętochłowickiego

Wielkie Hajduki w Świętochłowickiem. (Okropny czyn bezrobotnego). Zamieszkały przy ulicy Krakowskiej w Wielkich Hajdukach niejaki Machoń jest od dłuższego czasu bez pracy. Nic więc dziwnego, że w domu panuje niedostatek. Na tle tego trudnego położenia w rodzinie przychodziło często do sporów. W ubiegłą sobotę Machoń pobił swą żonę, poczem kazał jej wyjść z mieszkania. Gdy żona wyszła z izby, Machoń zamknął drzwi, poczem powyciągał sienniki z łóżek. W mieszkaniu oprócz Machonia znajdowało się 3 małoletnich dzieci. Przywołana przez sąsiadów policja i straż pożarna dobijała się do drzwi

mieszkania, co było utrudnione i połączone z niebezpieczeństwem, gdyż Machoń strzelał z rewolweru. Ostatecznie zdołano Machonia przezwyciężyć i pożar stłumić. Pomoc policji i straży pożarnej ocaliła trojga dzieci od spalenia się żywcem. Machonia aresztowano i osadzono w więzieniu sądowem w Król. Hucie. Aresztowany będzie odpowiadał przed sądem za usiłowanie potrójne morderstwo i podpalenie — niestety z rozpaczy.

Z Rybnickiego

Rybnik. (Sprzeniewierzenia w kasie państwowego urzędu leśniczego). Jak już pisaliśmy przed izbą karną w Rybniku toczy się proces o sprzeniewierzenie 36 tysięcy złotych. Skargę wytoczono starszemu leśniczemu p. Cenkierowi i rendantowi kasy Sikorze. Dotychczas tok procesu wypadł na korzyść p. Cenkiera, chociaż oskarżony Sikora starał się przedstawić swego byłego przełożonego jako współwinnego, co mu się jednak nie udało. Przedstawiciel inspekcji leśnictwa we Lwowie, której podlega wyższy urząd leśniczy w Rybniku, oświadczył, że p. Cenkier spełnił swój obowiązek. Dyrektor dyrekcji lasów w Warszawie zeznał, że podczas jego rewizyj księgi kasy znajdowały się w wielkim nieporządku, natomiast porządek w lesie był wzorowy pod każdym względem. Wyroku należy spodziewać się w najbliższych dniach.

Skrzyszów w Rybnickiem. (Niesumienny parobek). Służący Jan Nowak skradł na szkodę swego pracodawcy Fr. Górki w Skrzyszowie rewolwer, kilka części ubrań i 45 złotych. Po dokonaniu kradzieży Nowak zbiegł.

Przyszowice w Rybnickiem. (Przytrzymanie przemytnika). Na drodze polnej pod Przyszowicami przytrzymał policjant niejakiego Strempkę, który miał przy sobie 18 puszek sardynek i 15 pomarańcz. Strempkę odstawiono do urzędu celnego.

Z Cieszyńskiego

Cieszyn. (Poświęcenie szkoły). Bardzo rzadką uroczystość obchodziła ostatnio miejscowość Zabrzeg, w Cieszyńskiem. Mianowicie poświęcenie nowej 7-mio klasowej szkoły powszechnej. Z uznaniem trzeba podnieść, że miarodajne czynniki miejscowe uznały konieczność budowy i uchwaliły rozpocząć budowę wyżej zorganizowanej szkoły. Zdawało się czasami, że budowa będzie odroczona na dalszy plan, ale wtedy zwrócono się do śp. ks. Prał. Londzina z prośbą o poparcie gminy u władz wojewódzkich i za jego wpływem gmina uzyskała w roku 1928 pierwszą subwencję w wysokości 100 tysięcy zł. Budowę rozpoczęto 3 listopada 1928 r. Odtąd przez dwa lata budowa gmachu dwupiętrowego postępowała raźno naprzód. — Szkoła jest nowocześnie urządzona; brak jej jeszcze sali gimnastycznej, którą gmina przy poparciu władz wojewódzkich będzie chciała jeszcze postawić. Na poświęcenie przybył w zastępstwie dr. Grażyńskiego dr. Farnik, wizytator, dalej ks. infułat Kasperlik, starosta bielski dr. Duda, wizyt. szkół p. Pszczółka, ks. prob. Franek z Dziedzic, sporo kierowników szkół, nauczycieli oraz wielu gości. Aktu poświęcenia nowej szkoły dokonał ks. infułat Kasperlik. Wygłosił on również kazanie o zadaniu szkoły. Kierownik szkoły odbierając klucze, przedstawił krótko rozwój szkoły w gminie.

Z całej Polski.

Sosnowiec. (Walka z nielegalnym handlem.) Na terenie Zagłębia Dąbrowskiego, zwłaszcza w Sosnowcu na ulicy Modrzejowskiej, uprawiany jest na wielką skalę handel zamaskowany przez różnego rodzaju międzynarodowych oszustów, przybywających tutaj z terenu niemieckiego Śląska. Handel ten naraża skarb państwa rok rocznie na kilkaset tysięcy złotych straty. Pozatem kupcy, zajmujący się legalnym handlem, ponoszą również straty, nie mogąc zwalczać takich konkurentów. Jak handel ten jest rozpowszechniony i jak zagraża interesom kupiectwa, świadczyć może fakt, że kupcy żydowscy w Sosnowcu zaproponowali utrzymanie na swój koszt trzech konnych policjantów, aby ci wyławiali na ul. Modrzejowskiej zamaskowanych konkurentów. Pod koniec ubiegłego tygodnia nad tem zagadnieniem obradowała komisja handlowa Izby przemysłowo-handlowej w Sosnowcu. Komisja wybrała specjalną podkomisję, która zajmie się opracowaniem szczegółowego memorjału do władz państwowych w tej tak draźliwej sprawie.

Łódź. (Skutki niesłychanej lekkomyślności). W majątku Świnica pod Łodzią podczas dokonywania naprawy traktora jeden z mechaników rzucił przez nieuwagę niedopałek papierosa do dużego zbiornika z benzyną, wskutek czego nastąpił gwałtowny wybuch, a budynek gospodarski stanął w ogniu. Wkrótce zajęły się również budynki mieszkalne. Pożar ugasiły przybyłe z okolicy oddziały straży ogniowej. Budynki gospodarskie doszczętnie spłonęły, część zaś domów mieszkalnych została poważnie uszkodzona.

Oświęcim. (Niezwykłe zjawisko atmosferyczne.) W Brzeszczach koło Oświęcimia spostrzeżono przed kilku dniami niezwykłe zjawisko. Około godziny 5 wieczorem od północno-zachodniej strony wysunęła się, jak ciemna ściana, olbrzymia chmura, poczem zaczął prószyć śnieg przy silnym wichrze. Nagle jasno-niebieska błyskawica rozdarła ciemności i rozległ się głuchy trzask grzmotu. Powtórzyło się to czterokrotnie. Ludność miejscowa wysnuwa z tego zjawiska najróżnorodniejsze wróżby.

Kalisz. (Gołąb sprawcą śmierci chłopca). W osadzie Koźminek w powiecie kaliskim, wydarzył się wczoraj tragiczny wypadek. Syn zamożnego miejscowego obywatela 13-letni Józef Tuchola goniąc gołębia, który uciekł mu z klatki, wdrapał się na rosnące nad brzegiem stawu drzewo. Gdy chłopiec znalazł się na wysokości ośmiu metrów załamał się pod nim konar. Chłopiec wpadł do stawu i utonął. Przed wieczorem dopiero rodzice, poszukując jedynaka — wyłowili z wody zwłoki. Zwłoki tragicznie zmarłego chłopca zajęte zostały przez policję na miejscu wypadku do czasu przeprowadzenia oględzin sądowo-lekarskich. Zaznaczyć należy, iż przed dwoma laty w tejże samej sadzawce utonęła 7-letnia córeczka Tuchołów.

Kępno. (Skazanie bezwstydnego Niemca). Przed sądem w Kępnie odbyła się rozprawa przeciwko wydawcy oraz redaktorowi „Kempener Wochenblatt" Adolfowi Kietzmanowi, oskarżonemu o to, iż opluł publicznie wywieszoną odezwę z okazji 10-lecia niepodległości Polski. Sąd wymierzył oskarżonemu karę grzywny 500 złotych, a w razie nieściągalności dwa miesiące więzienia.

Poznań. (Samochód wjechał do restauracji). Na ulicy Fredry w Poznaniu wydarzył się w tych dniach niezwykły wypadek. Ulicą jechał samochód. W pewnej chwili szofer usiłował skręcić, nie władając jednak dobrze kierownicą, wjechał na chodnik tuż pod wielką szybę wystawową restauracji „Pod Orłem". Chcąc zahamować, kierowca pomylił się i zamiast użyć hamulca, dodał gazu. Z brzękiem pękła olbrzymia szyba wystawowa, przyczem gość uderzony stolikiem, przy którym siedział, doznał obrażeń. Szofer i pasażerowie uciekli, pozostawiając auto na ulicy.

Tczew. (Kolejarz na usłudze wrogów). W miasteczku Tczewie na Pomorzu przytrzymany został kolejarz Gustaw Krauze — ślusarz kolejowy, zatrudniony na stacji Tczew — Zajączkowo, który wraz z Niemcami jeździł po okolicy w celach agitacyjnych za listą niemiecką. Ponieważ znaleziono przy nim niemiecką bibułę propagandową w sprawie wyborów do Sejmu, przeto zajęła się nim policja śledcza. Po przeprowadzeniu dochodzenia został Krauze wydalony ze służby państwowej. Pisma pomorskie donoszą, że Krauze jest Polakiem i pracuje od lat 10 w kolejnictwie polskiem jednak w codziennem życiu posługuje się językiem niemieckim.

Warszawa. (50-lecie pracy szpitalnej). W ubiegłą sobotę w szpitalu na Czystem w Warszawie odbyło się uroczyste pożegnanie naczelnego lekarza tego szpitala, dr. Jakóba Szwajcera, który po 50 latach pracy w szpitalnictwie, a po 28 latach sprawowania działalności lekarza naczelnego szpitala na Czystem przechodzi w stan zasłużonej emerytury. Uroczystość zgromadziła około 200 lekarzy szpitalnych — ordynatorów i asystentów, delegacje szkoły pielęgniarek, istniejącej przy szpitalu, felczerów i innych funkcjonarjuszy szpitalnych.

Wilno. (Kłusownicy zabili gajowego.) W lesie państwowym Szkalryńskiego (gminy rudziskiej) odnalezione zostały zwłoki gajowego wspomnianego nadleśnictwa Marcha Jancewicza. Powiadomiona o wypadku policja po przeprowadzeniu dochodzenia ustaliła, iż Jancewicz został zamordowany przez kłusowników, których niemiłosiernie tępił. Kłusownicy, widząc, iż gajowy obchodzi las, urządzili na niego zasadzkę i zamordowali go. Narazie morderców nie wykryto.

— (Zwłoki w krzakach). Koło majątku Tarnowszczyzna w gminie Tarnowskie, powiat Lida, znaleziono w krzakach ukryte zwłoki jakiegoś mężczyzny. Koło zwłok rozsypane były w większej ilości kartki wyborcze i odezwy. Głowa ofiary była zmasakrowana do tego stopnia, że trudna była do rozpoznania. Śmierć nastąpiła z blisko oddanego strzału śrutowego. Władze przypuszczają, że ofiarą jest robotnik Czernik. Policja w Białorudzie wdrożyła energiczne dochodzenia i zabezpieczyła zwłoki na miejscu.

Z dalszych stron.

Berlin. (Proces przemytników spirytusu). Ze stolicy Niemiec donoszą, że przed sądem przysięgłych w Berlinie rozpoczął się w tych dniach proces o olbrzymie oszustwa, dokonane z przemytem nieoclonego spirytusu do Niemiec. Oskarżonych jest 8 osób, na czele z radcą handlowym Karolem Lindemannem, dwoma jego braćmi Gustawem i Ottonem, właścicielami banku, którzy całą sprawę finansowali oraz głównym prywódcą całej bandy przemytniczej inżynierem Wilhelmem Bauerem na czele. Szajka miała do dyspozycji szereg łodzi motorowych, których dostarczał Bauer, jako właściciel warsztatów okrętowych. Szajka zakupywała na terenach wolnych portów, zwłaszcza w Gdańsku, nieoclony spirytus, rzekomo na eksport zagraniczny i ładowała na wielką łódź motorową. Na pełnem morzu spirytus zostawał przeładowywany na łodzie motorowe, które rzeką Odrą przemycały ładunek do Niemiec. Do tego celu łodzie motorowe opatrzone były podwójnemi pokładami, w których ukryty był zbiornik, mieszczący 3.000 litrów spirytusu. Interes był ogromnie zyskowny, gdyż nieoclony spirytus kupowano po 35—40 fenigów za litr, a sprzedawano przeciętnie po 4 marki.

Wiedeń. (Dziadek mordercą wnuka). Sąd przysięgłych w Wiener-Neustadt w Austrji rozpatrywał w tych dniach sprawę morderstwa dokonanego przez 67-letniego wieśniaka Antoniego Birnbauera na swym 4-miesięcznym wnuczku. Wieśniak ów mieszkał wraz ze swoją zamężną córką, która po zapisaniu jej całego majątku zobowiązała się utrzymywać swego ojca aż do śmierci. Stosunki w całej rodzinie były jak najlepsze i młoda matka, idąc w pole do roboty powierzała zazwyczaj opiekę nad niemowlęciem swemu staremu ojcu. Dziecko jednakże było słabowite i pozostawione bez matki głośnym, ustawicznym płaczem protestowało przeciwko temu opuszczeniu. Pewnego dnia dziadek, rozgniewany krzykiem dziecka porwał murarską kielnię i kilkakrotnem uderzeniem w głowę uciszył maleństwo ale już na wieki. Potem najspokojniej w świecie poszedł na pole, gdzie pracowała córka i oznajmił jej że zabił dziecko. Jako motyw tego bestjalskiego czynu podał dziadek, że nie mógł znieść krzyku dziecka,a pozatem lepiej się stało, że już nie żyje, gdyż było chore i niczby z niego porządnego nie wyrosło.

Paryż. (Jubileusz palaczy.) W ubiegłą niedzielę rozpoczął się w Paryżu niezwykły kongres ogólnofrancuski palaczów tytoniu. Odbywa się on z okazji 400 rocznicy urodzin francuskiego dyplomaty, Jana Nicot, który umarł w 1600 roku. Nicot, będąc posłem francuskim w Lizbonie, poznał świeżo przywieziony tam przez portugalskich żeglarzy z zamorskich krajów krzew tytoniowy i wprowadził go do Francji. Podczas otwarcia konferencji dokonano odsłonięcia w Paryżu ku jego czci tablicy pamiątkowej.

Londyn. (Bazar polski w stolicy Anglji). W pierwszych dniach grudnia r. b. otwarty będzie w Londynie bazar polski, mający na celu propagandę polskiej wytwórczości, kultury i turystyki. Firmy polskie wysłały eksponaty oraz cenniki i warunki zbytu.

Dziesięciolecie Tow. śpiewu „Cecylja" przy parafji św. Jadwigi w Król. Hucie.

W niedzielę, dnia 23 listopada br. obchodziło Towarzystwo śpiewu „Cecylja" przy parafji św. Jadwigi w Król. Hucie uroczystość 10-lecia swego istnienia. Z okazji tej została odprawiona uroczysta Msza św. w kościele św. Jadwigi, w czasie której chór wykonał pienia religijne.

Po południu o godzinie 5 odbyła się uroczysta akademja w auli liceum przy ulicy Rejtana. Akademję zagaił protektor Towarzystwa, ks. proboszcz **Gajda**, który złożył serdeczne życzenia dla dalszej pracy dla Kościoła i Ojczyzny naszej.

Następnie chór Towarzystwa odśpiewał wyjątek z trzeciego aktu „Halki" („Po nieszporach") bardzo udatnie. Niemilknące oklaski nagrodziły śpiewaków.

Referat o rozwoju towarzystwa wygłosił p. inspektor **Aleksander Piec**. Z wywiadów referenta dowiadujemy się, iż Towarzystwo śpiewu założono w dniu 17 września 1920 r. Rozwój towarzystwa odbywał się w warunkach bardzo trudnych. Dziewięć razy zmieniano prezesów, 5 razy dyrygentów. Nadto brak prawie zupełnie poparcia ze strony nauczycielstwa. Mówca przypomniał świetlą postać ks. Rudolfa Lubeckiego, kapelana w Katowicach oraz proboszcza w Woli (w Pszczyńskiem) i w Kotorzu Wielkim (w Opolskiem), pierwszego organizatora polskiego śpiewu kościelnego na Górnym Śląsku. Zachętą do udziału w śpiewie i licznego występowania do Towarzystwa śpiewu „Cecylja" mówca zakończył swoje przemówienie.

Z kolei przemówił prezydent miasta p. **Spaltenstein**, który życzył Towarzystwu pomyślnego rozwoju. Nastąpiły deklamacje, z których najlepszą była deklamacja dziesięcioletniego chłopczyka p. t.: „Nie sprzedam ziemi", poczem chór odśpiewał również bardzo udatnie Milda „Królowa", a jeden z członków zadeklamował „Koncert Jankiela" z Pana Tadeusza z towarzyszeniem orkiestry.

Na zakończenie przemówił prezes Towarzystwa nauczyciel p. **Karuga** i rozdał dyplomy najstarszym i zasłużonym członkiniom i członkom: ks. prob. Gajdzie, panom Muszce, Piecowi, Bieli i Kandzi oraz paniom Kandziowej, Szóstkowej, Ząbkowej, Klaklikowej i Przykuciance.

Wyniki wyborcze w poszczególnych miejscowościach.

Powiat świętochłowicki.

Kamień. Sejm śląski: Sanacja 430, P. P. S. 13, Kat. Blok Ludowy 547, frakcja rewolucyjna 2, Niemcy 238, Komuniści 2. — Senat: Sanacja 294, Niemcy 118, Kat. Blok Ludowy 318, komuniści 2.

Świętochłowice. Sejm śląski: Sanacja 6.632, P. P. S. 125, niem. socjaliści 302, komuniści 1.160, Kat. Blok Ludowy 3.282, P. P. S. frakcja rew. 318, Niemcy 2.316. — Senat: Sanacja 4.445, Niemcy 1.647, Kat. Blok Ludowy 2.385, P. P. S. 225, komuniści 519.

Zgoda. Sejm śląski: Sanacja 1.295, P. P. S. 7, socjaliści niem. 14, Komuniści 106, Kat. Blok Ludowy 483, P. P. S. frakcja rew. 16, Niemcy 10. — Senat: Sanacja 1000, Niemcy 121, Kat. Blok Ludowy 318, P. P. S. 13, komuniści 39.

Z Pszczyńskiego.

Ćwiklice. Sejm śląski: Sanacja 120, P. P. S. 20, niem. socj. 32, Kat. Blok Ludowy 274, Piastowcy 1. — Senat: Sanacja 92, Niemcy 33, Kat. Blok Ludowy 157, P. P. S. 9.

Rudołtowice. Sejm śląski: Sanacja 147, niem. socj. 4, Kat. Blok Ludowy 149, P. P. S. frakcja rew. 3. — Senat: Sanacja 99, Niemcy 7, Kat. Blok Ludowy 84.

Radostowice. Sejm śląski: Sanacja 56, P. P. S. 6, socj. niem. 14, Kat. Blok Ludowy 148, Piastowcy 18. — Senat: Sanacja 53, Niemcy 5, Kat. Blok Ludowy 104.

Z Rybnickiego.

Marusze. Sejm śląski: Sanacja 16, niem. socjaliści 38, Kat. Blok Ludowy 48. — Senat: Sanacja 12, Niemcy 24, Kat. Blok Ludowy 34.

Turzyczka. Sejm śląski: Sanacja 74, Kat. Blok Ludowy 98. — Senat: Sanacja 53, Niemcy 61, Kat. Blok Ludowy 61.

Jedłownik. Sejm śląski:Sanacja 72, P. P. S. 6, Kat. Blok Ludowy 296. — Senat: Sanacja 44, Kat. Blok Ludowy 182, P. P. S. 1.

Marklowice. Sejm śląski: Sanacja 177, P. P. S. 5, niem. socjaliści 12, Kat. Blok Ludowy 618. — Senat: Sanacja 115, Niemcy 13, Kat. Blok Ludowy 390, P. P. S. 4.

Niedobczyce. Sejm śląski: Sanacja 546, niem. socjaliści 289, Kat. Blok Ludowy 1316.

Żory. Sejm śląski: Sanacja 1275, P. P. S. 4, Kat. Blok Ludowy 1125.

Jastrzębie Górne. Sejm śląski: Sanacja 362, P. P. S. 16, Kat. Blok Ludowy 420.

Pszów. Sejm śląski: Sanacja 1086, P. P. S. 47, niem. socjaliści 32, Kat. Blok Ludowy 1867.

Mszana. Sejm śląski: Sanacja 240, Kat. Blok Ludowy 520.

Moszczenica. Sejm śląski: Sanacja 422, Kat. Blok Ludowy 245.

Radlin. Sejm śląski: Sanacja 2094, P. P. S. 431, niem. socjaliści 1428, Kat. Blok Ludowy 5247.

Rydułtowy. Sejm śląski: Sanacja 927, P. P. S. 458, Kat. Blok Ludowy 3326.

Godów. Sejm śląski: Sanacja 294, P. P. S. 1, niem. socjaliści 3, Kat. Blok Ludowy 182.

Gorzyczki. Sejm śląski Sanacja 254, Kat. Blok Ludowy 295.

Olza. Sejm śląski: Sanacja 178, Kat. Blok Ludowy 216.

Besznica. Sejm śląski Sanacja 203, P. P. S. 18, niem. socjaliści 65, Kat. Blok Ludowy 390. — Senat: Sanacja 148, Niemcy 61, Kat. Blok Ludowy 226, socjaliści 14.

Turza. Sejm śląski: Sanacja 210, socjaliści niemieccy 4, Kat. Blok Ludowy 292. — Senat: Sanacja 116, Niemcy 7, Kat. Blok Ludowy 170, P. P. S. 1.

Jastrzębie Zdrój. Sejm śląski: Sanacja 135, Kat. Blok Ludowy 53. — Senat: Sanacja 76, Kat. Blok Ludowy 39.

Baranowice. Sejm śląski: Sanacja 246, niem. socjaliści 3, Kat. Blok Ludowy 100. — Senat: Sanacja 172, Niemcy 3. Kat. Blok Ludowy 60.

Rogowy. Sejm śląski: Sanacja 104, P. P. S. 2, niem. socjaliści 4, Kat. Blok Ludowy 333. — Senat: Sanacja 72, Niemcy 10, Kat. Blok Ludowy 227.

Sumina. Sejm śląski: Sanacja 101, Kat. Blok Ludowy 172.

Obszary. Sejm śląski: Sanacja 367, P. P. S. 4, niem. socj. 32, Kat. Blok Ludowy 387.

Skrbeńsko. Sejm śląski: Sanacja 155, Kat. Blok Lud. 66. — Senat: Sanacja 102, Kat. Blok Ludowy 36, P. P. S. 5.

Podbucze. Sejm śląski: Sanacja 34, P. P. S. 12, niem. socj. 9, Kat. Blok Ludowy 41, — Senat: Sanacja 26, Niemcy 6, Kat. Blok Ludowy 26, P. P. S. 4.

Kokoszyce. Sejm śląski: Sanacja 179, Kat. Blok Ludowy 267. — Senat: Sanacja 120, Kat. Blok Ludowy 139.

Gołkowice. Sejm śląski: Sanacja 343, P. P. S. 17, niem. socj. 8, Kat. Blok Ludowy 326. — Senat: Sanacja 240, Niemcy 3, Kat. Blok Ludowy 186, P. P. S. 8.

Skrzyszów. Sejm śląski: Sanacja 276, P. P. S. 64, Kat. Blok Ludowy 197. — Senat: Sanacja 165, Niemcy 6, Kat. Blok Ludowy 111, P. P. S. 38.

Czyżowice. Sejm śląski: Sanacja 283, P. P. S. 60, Kat. Blok Ludowy 248. — Senat: Sanacja 179, Niemcy 8, Kat. Blok Ludowy 158, P. P. S. 12.

Rybnik. Sejm: Sanacja 2094, P.P.S. 432, Niem. socjaliści 1428, Katol. Blok Lud. 4524. Senat: Sanacja 1391, Niemcy 1121, Katol. Blok. Lud. 3254, Socjaliści 205.

Sejm śląski.

Okręg wyborczy Nr. 2, powiat katowicki.

Katowice. Sanacja 23 179, P. P. S. 1544, Socj. niem. 1130, Korfanty 17.670, Niemcy 13.348.

Mysłowice. Sanacja 2129, P. P. S. 820, Korfanty 3982, Kom. 543, Niemcy 2763.

Siemianowice. Sanacja 5468, P. P. S. 908, Korfanty 6690, Kom. 84, Niemcy 3151.

Nowawieś. Sanacja 5174, P. P. S. 455, Korfanty 4058, Kom. 21, Niemcy 338.

Ruda. Sanacja 2283, P. P. S. 308, Korfanty 6323, Kom. 2444, Niemcy 1764.

Bielszowice. Sanacja 2529, P. P. S. 407, Socjal. niem. 81, Korfanty 2515, Kom. 282, Niemcy 521.

Chorzów. Sanacja 1674, P. P. S. 413, Korfanty 2669, Kom. 318, Niemcy 1881.

Mała Dąbrówka. Sanacja 1343, P. P. S. 228, Korfanty 1518, Kom. 386, Niemcy 993.

Rożdzień. Sanacja 1118, P. P. 222, Korfanty 1946, Kom. 620, Niemcy 1820.

Szopienice. Sanacja 1047, P. P. S. 148, Korfanty 1843, Kom. 1056, Niemcy 922.

Kochłowice. Sanacja 1240, P. P. S. 318, Korf. 2925, Kom. 1, Niemcy 176.

Wełnowiec. Sanacja 1493, P. P. S. 615, Korfanty 1723, Kom. 102, Niemcy 818.

Michałkowice. Sanacja 1526, P. P. S. 176, Korfanty 1397, Kom. 100, Niemcy 253.

Brzezinka. Sanacja 682, P. P. S. 60, Korfanty 1667, Kom. 21, Niemcy 283.

Bytków. Sanacja 1029, P. P. S. 100, Korfanty 1132, Kom. 76, Niemcy 123.

Makoszowy. Sanacja 445, P. P. S. 3, Korfanty 395, Niemcy 485.

Pawłów. Sanacja 719, P. P. S. 457, Korfanty 1316, Kom. 58, Niemcy 132.

Kończyce. Sanacja 462, P. P. S. 72, Korfanty 996, Kom. 82, Niemcy 615.

Bańgów. Sanacja 130, P. P. S. 24, Korfanty 250, Kom. 41, Niemcy 52.

Bykowina. Sanacja 376, P. P. S. 13, Korfanty 588, Kom. 27, Niemcy 54.

Halemba. Sanacja 203, P. P. S. 47, Korfanty 650, Kom. 16, Niemcy 40.

Przełajka. Sanacja 160, Korfanty 264, Kom. 52, Niemcy 77.

Paniowy. Sanacja 97, P. P. S. 26, Korfanty 268.

Przyszowice. Sanacja 502, P. P. S. 30 Korfanty 321, Kim. 3, Niemcy 340.

Okręg wyborczy Nr. 3. — Miasto Królewska Huta.

Królewska Huta. Sanacja 8788, P. P. S. 723, Socj. niem. 1817, Kom. 1245, Korfanty 7957, P. P. S. Fr. R. 469, Niemcy 14.762.

Powiat Świętochłowicki.

Brzeziny Śląskie. Sanacja 570, P. P. S. 9, Korfanty 1897, Niemcy 566.

Brzozowice. Sanacja 519, P. P. S. 16, Kom. 23, Korfanty 604, Niemcy 185.

Chropaczów. Sanacja 2259, P. P. S. 512, Kom. 378, Korfanty 1348, Niemcy 959.

Godula. Sanacja 1107, P. P. S. 64, Kom. 260, Korfanty 1371, Niemcy 715.

Kamień. Sanacja 430, P. P. S. 13, Kom. 2, Korfanty 547, Niemcy 238.

Łagiewniki. Sanacja 1706, P. P. S. 380, Kom. 472, Korfanty 2298, Niemcy 1194.

Nowy Bytom. Sanacja 2022, P. P. S. 254, Socjal. niem. 172, Kom. 130, Korfanty 2442, P. P. S. Fr. R. 150, Niemcy 2469.

Orzegów. Sanacja 695, P. P. S. 127, Korfanty 2253, Niemcy 1049.

Świętochłowice. Sanacja 6630, P. P. S. 227, Kom. 1161, Korfanty 3280, Niemcy 2317.

Szarlej. Sanacja 1756, P. P. S. 58, Korfanty 853, Niemcy 1445.

Hajduki Wielkie. Sanacja 6008, P. P. S. 1420, Kom. 694, Korfanty 2022, Niemcy 2800.

Piekary Wielkie. Sanacja 1605, P. P. S. 23, Socjal. niem. 39, Kom. 61, Korfanty 2403, P. P. S. Fr. R. 40, Niemcy 969.

SPORT.

Mistrzostwa Ligowe.

W niedzielę został rozegrany dalszy ciąg meczów o mistrzostwo Ligi, które przyniosły wyniki następujące:

Ł. T. S. G. — Ruch Wielkie Hajduki (w Łodzi) 2:3 (0:1).

Bramki dla ślązaków zdobyli Buchwald dwie i Włodarz jedną, zaś dla gości Herbstreich i Milde.

Sędziował p. Adamski.

Pogoń Lwów — Garbarnia Kraków 0:0.

Gra była nudna i nieciekawa. Widzów wskutek ulewy mało.

Warszawianka Warszawa — Warta Poznań 4:0 (2:0)

Sensacyjne zwycięstwo odniosła Warszawianka nad groźną drużyną Warty z Poznania.

Do przerwy lekką przewagę posiadała Warszawianka.

Po zmianie pól Warta nieschodziła wprost z pola karnego Warszawian jednak nie mogła przełamać oporu stawianego jej przez dzielną obronę bramkarza gospodarzy — Domańskiego, który miał jeden z swych najlepszych dni.

Bramki dla Warszawianki zdobyli Materski dwie i po jednej Schenajch i Zarzycki.

Cracovia Kraków — Czarni Lwów 2:1 (2:0).

W trakcie meczu zaszedł przykry incydent czynnego znieważenia się Rymana II z Chruścińskim. Zwycięstwo Cracovii zasłużone.

O wejście do Ligi.

Legia — Lechja Lwów 0:3 (0:1).

Lwowianie odnoszą piękne zwycięstwo na gruncie poznańskim, które jest dla nich niezmiernie cenne, gdyż rehabilituje ich za porażkę jaką ponieśli na własnem boisku z poznańczykami.

W meczu powyższym górowali oni nad swym przeciwnikiem pod każdym względem wygrywając zawody zasłużenie. Bramki dla lwowian zdobyli Rusiecki, Tudżak i Małecki.

Sędziował p. Lange z Łodzi.

Amatorski K. S. Król. Huta — 82 pp. Brześć 7:3 (2:0).

Rozegrane wczoraj w Brześciu — Bugiem zawody o wejście do Ligi między tamtejszą drużyną 82 p. p. a śląską drużyną Amatorskiego K. S. z Król. Huty przyniosły zasłużone zwycięstwo Ślązakom mimo to, że wystąpili oni w składzie bardzo osłabionym.

Tabela rozgrywek o wejście do Ligi.

Po niedzielnych rozgrywkach tabela o wejście do Ligi przybrała wygląd następujący:

Nazwa klubu	Il. gier.	St. br.	Il. pkt.
1. Lechja Lwów	4	17:2	6
2. Amatorski Król. Huta	3	11:5	5
3. Legja Poznań	4	4:8	3
4. 82 p. p. Brześć	3	3:19	0

Mecz bałaganowy.

Zgoda Bielszowice — K. S. Amatorski II. 3:0 (3:0).

Powyższe spotkanie miało zadecydować o tem, która z tych drużyn reprezentować ma dany okręg w rozgrywkach decydujących o wejście do A klasy.

Wydział G. i D. przy weryfikacji zawodów stwierdziwszy, że K. S. Zgoda i rez. Amatorskiego K. S. mają równość punktów poprawił odpowiednio tabelę mistrzostw, zarządzając decydujące spotkanie pomiędzy obu temi klubami celem wyłonienia mistrza tej grupy. Mecz ten na polecenia W. G. i D. rozegrano wczoraj. Sędziował p. Stączek, bez zarzutu.

Wobec przerwania meczu na 15 minut przed końcem sprawa mistrza nadal nie została wyjaśnioną; można jednak przypuszczać, że jest ona przesądzaną na korzyść Zgody, która przecież w 15-minutowej dogrywce nie da już sobie odebrać zaszczytnie wywalczonego zwycięstwa.

Silesia — Slavia Ruda 1:4 (1:4).

Doskonałą grą do przerwy zapewniła sobie Slavia zwycięstwo nad ambitnie broniącą się Silesią, wysuwając się na czołowe miejsce w tabeli rozgrywek o wejście do klasy A.

Po przerwie Silesia mając zapewnione zwycięstwo nie wysilała się zupełnie i grała flegmatycznie, — ucierpiała na tem gra, która stała się od tej chwili nieciekawa.

Slavia faworytem.

Już od miesiąca toczą się rozgrywki o mistrzostwo B-Ligi a tem samem i o wejście do klasy A. W rozgrywkach tych uczestnicza mistrzowie trzech grup, mianowicie Slavia Ruda, Zgoda Bielszowice i Silesia Paruszowiec. Sprawę udziału Zgody w tychże rozgrywkach. która wprowadziła dość duże zawikłanie oświetliliśmy przez omówienie meczu Zgoda — Amatorski K. S. Zaznaczamy jeszcze na tem miejscu, że zasługuje ona w całej pełni na to, aby walczyć w tej trójce o zaszczytny tytuł mistrza B-Ligi.

Zgoda bowiem, obok Slavji, pretenduje do tego tytułu i między temi właśnie drużynami rozstrzygnie się kwestja, która z tych drużyn wejdzie do klasy A. Jednak potrzebny będzie trzeci i decydujący mecz między nimi i to na neutralnem boisku.

Puhar Juvelia.

Ulewny deszcz i zły stan boiska nie pozwoliły w niedzielę na przeprowadzenie meczów w normalnym czasie i to na wszystkich boiskach Górnego Śląska, to też wszystkie one zostały krótko po przerwie przerwane. Wyników tych jednak nie można uważać za miernik sił obu walczących drużyn, a o racjonalnej grze nawet mowy być nie mogło.

Z cyklu gier o puhar Juvelia zostały rozegrane w niedzielę następujące spotkania:

K. S. 06 Mysłowice — K. S. Naprzód Lipiny 1:1 (1:0).

Zawody te zostały na 20 minut przed końcem przerwane na skutek ulewnego deszczu.

Gra tak przed pauzą jak i po zimanie pól była naogół wyrównana. Bramkę dla 06 uzyskał Igła, dla gości zaś Kaczmarczyk.

K. S. 06 Katowice — Policyjny K. S. 0:1 (0:1).

Do przewy gra normalna, gdyż pogoda była względna a boisko zdatne do gry. W tej też fazie gra była niezwykle zacięta i przedstawiała typową walkę na punky.

Gospodarzy mimo, że mieli pewien plus, bo grając na własnem boisku nie mogli doskonałej drużynie Policyjnego stawić należycie czoła.

Również i w powyższych zawodach gra została przerwana i to na 12 minut przed zakończeniem.

Bramkę dla Policyjnego zdobył Kałuża.

1 młodz. — 1 młodz. 8:0.

Kolejowe P. W. Katowice — K. S. Chorzów 2:6 (0:3).

Miłą niespodziankę zgotowali chorzowianie swoim licznym zwolennikom, zwyciężając wysoko cyfrowo gospodarzy w stosunku 6:2.

Drużyna Chorzowska znajduje się obecnie w b. dobrej formie, miała przez cały czas gdy zdecydowanę przewagę i zwycięstwo uzyskała bez zbytniego wysiłku.

Mecze towarzyskie.

I. F. C. Katowice — K. S. Dąb 3:0 (3:0).

Zawody te zostały rozegrane wskutek fatalnego boiska dwa razy po 20 minut i przyniosły zasłużone zwycięstwo katowiczanom.

K. S. Pogoń — K. S. 20 Bogucice 3:0 (3:0).

Zasłużone zwycięstwo Pogoni katowickiej, która wszystkie swe bramki uzyskała ze strzału Pawlicy.

rez. — rez. 3:0.

I. młodz. — I młodz. 3:0.

II młodz. — II. młodz. 3:1.

III. młodz. — III. młodz. 1:0.

Ligocianka Ligota — K. S. Stadjon Mikołów 3:2 (3:2).

Zasłużone zwycięstwo gospodarzy, u których wybił się bramkarz.

Słowian Bogucice — K.S. Orzeł Wełnowiec 1:1 (1:1)

Stadjon Król. Huta — K. S. Ruch II. W. Hajduki 1:0 (1:0).

Warta Zawiercie — Żydowski K. S. Katowice 6:3 (3:0).

TEATR I SZTUKA.

TEATR POLSKI W KATOWICACH

Repertuar.

Środa, dnia 26 b. m. „Przechodzień" o godzinie 19.30.

Czwartek, dnia 27 b. m. „Marta" o godz. 19.30

Sobota, dnia 29 bm. „Uroczysta Akademja" o godz. 19.30.

Teatr Polski na prowincji.

Środa, dnia 26 bm. „Manewry Jesienne", Król. Huta", o godz. 19.30.

Piątek, dnia 28 bm. „Straszny Dwór" Zabrze o godz. 19.30.

Piątek, dnia 28 bm. „Przechodzień" Tarnowskie Góry o godz. 19.30.

Niedziela, dnia 30 b. m. „Żydówka" Bytom o godz. 19.30.

Niedziela, dnia 30 bm. „Wesele na G. Śląsku" Gosławice o godz. 19.30.

Program radjowy.

Środa, dnia 26 listopada 1930 r.

Katowice, fala 408.7: 11.40 Przegląd prasy krajowej. — 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie. — 12.10 Koncert z płyt gramofonowych. — 13.10 Komunikat meteorologiczny. — 15.00 Komunikaty gospodarcze. — 15.50 „Radjokronika“ z Warszawy. — 16.15 Program dla najmłodszych i dzieci starszych z Warszawy. — 16.45 Koncert z płyt gramofonowych. — 17.15 Odczyt z Wilna: „Mickiewicz“ (w 75 rocznicę zgonu). — 17.45 Koncert orkiestry Polskiego Radja w Warszawie. — 18.45 Codzienny odcinek powieściowy. — 19.00 Rozmatiości. — 19.15 Pogadanka z działu: „Gospodyni śląska“. — 19.35 Prasowy dziennik radjowy. — Po dzienniku, komunikaty sportowe. — 20.00 Feljeton z Warszawy. — 20.15 Feljeton muzyczny. — 20.30 Transmisja ze Lwowa. — 22.00 Feljeton z Warszawy p. t. „Poeta i prorok“. — 22.15 Koncert z płyt gramofonowych. — 22.50 Komunikat meteorologiczny. — 23.00 Skrzynka pocztowa w języku francuskim.

Warszawa, fala 1.395,3 m.: 11.40 Przegląd prasy krajowej. — 12.10 Muzyka z płyt gramofonowych. 13.10 do 15.35 Komunikaty. — 16.15 Program dla dzieci. — 17.00 Muzyka z płyt gramofonowych. — 17.15 Odczyt z Wilna. — 17.45 Koncert orkiestry. 19.10 Skrzynka pocztowa rolnicza. — 19.25 i 19.55 Muzyka z płyt gramofonowych. — 20.30 Recital śpiewaczy. — 21.15 Koncert kameralny. — 23. Muzyka taneczna.

Kraków, fala 314,1 m.: 11.40 Przegląd prasy krajowej. — 12.10 do 16.45 Transmisje z Warszawy. — 17.15 Odczyt z Wilna. — 17.45 do 19.25 Transmisje z Warszawy. — 20.00 Skrzynka pocztowa. — 20.30 Transmisja ze Lwowa. — 22.15 Muzyka z płyt gramofonowych. — 23.00 Muzyka taneczna. — 24.00 Hejnał z wieży Marjackiej.

Poznań, fala 336,3 m.: 7.15 Wiadomości z całego świata. — 13.05 Koncert gramofonowy. — 14.00 i 14.15 Komunikaty i giełdy rolnicze. — 17.15 Audycja dla dzieci. — 17.45 Koncert z Warszawy. — 20.00 Rzeczy ciekawe. — 20.30 Koncert. 22.15 Muzyka taneczna.

Wrocław, fala 325 m. **Gliwice**, fala 253 11.35—13.50 Płyty gramofonowe. — 16.15 Walce Straussa. — 17.00 i 18.40 Koncert popularny z Gliwic. — 19.40 i 20.00 Odczyty. — 20.30 Słuchowisko „Zabawy ludowe“. — 21.50 Słuchowisko. — 0.30 Koncert nocny.

Berlin, fala 418 m.: 14.00—14.55 Płyty gramofonowe. — 16.30 Koncert z Królewca. — 19.05 Występ pianisty. — 19.35 Dawna muzyka taneczna. — 22.15 Komunikaty, następnie lekki koncert.

Wiedeń, fala 516,3 m.: 11.00 i 13.10 Płyty gramofonowe. — 15.20 Koncert. — 15.20 Audycja ku czci Pucciniego. — 20.00 Oratorjum Haendla „Mesjasz“. — 22.20 Koncert.

Wesoły kacik.

Pretensja.

Samobójca leżąc na szynach, wyciąga zegarek: — Znowu opóźnienie. Co za niedbalstwo w stosunku do publiczności. Wniosę zażalenie do dyrekcji.

Cudowny środek.

— Mówisz, że doktór P. żonę twoją uleczył gruntownie z choroby nerwów. Cóż za cudowny środek jej przepisał?

— Powiedział tylko, że nerwy i nerwowość są oznakami starości.

Ma zmartwienie.

— Dlaczego pan jest taki smutny, panie doktorze?

— Straciłem swego najlepszego pacjenta.

— Czyżby umarł?

— Nie, ale wyzdrowiał.

Straszny sen.

— Dziś w nocy miałem straszny sen. Śniło mi się, że jestem Norwegiem.

— I cóż w tem strasznego?

— No... bo ja nie umiem ani słowa po norwesku...

Nakładem i czcionkami firmy „Katolik“, spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu, Śląsk Opolski. — Za redakcję odpowiedzialny: Franciszek Godula w Król. Hucie.

W niedzielę, dnia 23 listopada br. o godz. 7.10 wieczorem zmarł nagle na udar serca

śp. Wielebny Ks. wikary

Antoni Howaniec

w Wielkich Hajdukach,

przeżywszy lat 73.

Wyświęcony na kapłana we Włoszech, pomagał w duszpasterstwie w rozmaitych parafjach na Górnym Śląsku a od roku 1926 w Wielkich Hajdukach pelen uległości wobec swego proboszcza i w zgodzie ze swymi konwikarymi.

O pobożne memento Wielebne Duchowieństwo upraszają:

Ks. **Czempiel** proboszcz i radca duchowny,
Ks. **Jośko,** Ks. **Niechoj** wikarzy,
Ks. **Konrad Krawczyk** katecheta, dawniejszy wikary.

Eksportacja zwłok z plebanji do kościoła we wtorek po południu o godzinie 4-tej.

Pogrzeb w środę o godzinie 9.30.

Czytelnikom gazety naszej przypominamy o natychmiastowem odnowieniu przedpłaty na miesiąc grudzień 1930 r. Tych wszystkich zaś czytelników, którym chodzenie na pocztę sprawia pewne trudności, prosimy o wypełnienie jednego z poniższych kwitów i odesłanie na pocztę a listowy zgłosi się po przedpłatę przy najbliższej okazji. Drugi kwit prosimy wręczyć sąsiadowi z zachęceniem do zaabonowania gazety naszej.

Kwit miesięczny na zamówiene gazety

Niżej podpisany zamawia:

Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Cena	Oprocent. i manipul.	Razem
Katolik Polski lub Górnoślązak lub Goniec Śląski	Katowice	miesiąc grudzień 1930 r.	3.00	0.36	3.36

Imię, nazwisko i dokładny adres zamawiającego.

Pokwitowanie urzędu pocztowego:

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy.

dnia

Kwit miesięczny na zamówienie gazety

Niżej podpisany zamawia

Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Cena	Oprocent. i manipul.	Razem
Katolik Śląski	Katowice	miesiąc grudzień 1930 r.	1.50	0.21	1.71

Imię, nazwisko i dokładny adres zamawiającego.

Pokwitowanie urzędu pocztowego:

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy.

dnia